

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Moravany, okres Hodonín

696 50 Moravany 72

Identifikátor školy: 600 115 755

Termín konání orientační inspekce: 10. – 11. červen 2003

Čj.:	122 604/03-5187
Signatura:	ol7bw105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola Moravany, okres Hodonín je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Obec Moravany, okres Hodonín, se sídlem Moravany 73. Škola sdružuje mateřskou školu s kapacitou 25 dětí, základní školu s kapacitou 120 žáků a školní jídelnu s kapacitou 120 jídel. V době inspekce školu navštěvovalo celkem 45 žáků. Málotřídní škola se třemi třídami uplatňuje vzdělávací program Základní škola, č. j. 16847/96-2. Mateřská škola, umístěná na odloučeném pracovišti se sídlem Moravany 76, a školní jídelna nebyly předmětem inspekce.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a hospitovaným předmětům v základní škole,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a český jazyk.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje k předmětu inspekční činnosti. Výchovně-vzdělávací práci zajišťují čtyři vyučující, včetně ředitele. Dva nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Oba jsou však absolventy vysoké či střední školy s pedagogickým zaměřením.

Ve vedení zaměstnanců ředitel uplatňuje partnerský přístup, založený na vzájemné spolupráci s ostatními pracovníky školy. Kromě pedagogické rady neustanovil vzhledem k malému počtu tříd a učitelů žádné další poradní či metodické orgány. Pouze jedna z vyučujících plní funkci protidrogové preventivní. Má vypracován Minimální preventivní program, který je jasný a konkrétní, ne všechny stanovené cíle se však daří plnit. Ve škole chybí nástěnka věnovaná této problematice a popř. schránka, prostřednictvím které by se mohli žáci informovat o problémech, které je tíží. Všechny důležité otázky z oblasti výchovy a vzdělávání, ale i organizace chodu školy řeší ředitel se svými kolegy operativně denně a osobně. Nemá však vytvořen systém v kontrolní činnosti. Plán kontrolní a hospitační činnosti je vypracován, je zaměřen na způsob práce učitelů, přístup k dětem a na kontrolu dokumentace. Z hospitační činnosti ředitel nepořizuje písemné záznamy a se závěry z ní jsou vyučující seznamováni na pedagogických radách. Nekvalifikovaná vyučující, která ve škole učí prvním rokem, nemá určeného uvádějícího učitele. Všichni kolegové jsou jí však nápomocní. Ředitel nemá plán dalšího vzdělávání vypracován v písemné podobě, má však přehled o potřebách školy v této oblasti. Vychází z aktuálního stavu, z nabídek dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a dostupných finančních prostředků. Kritéria stanovená pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou vypracována a využívána k jejich diferencovanému odměňování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu týkající se žáků je stanovená ve vnitřním řádu školy. Jasně určuje jejich práva a povinnosti a zabývá se ustanoveními vyplývajícími z příslušné

vyhlášky. Není však zpracován řád školy, který by se týkal provozu školy, povinností a kompetencí zaměstnanců. Informační systém je zajišťován při každodenním neformálním styku vyučujících a prostřednictvím nástěnky umístěné ve sborovně. Žákům jsou předávány informace prostřednictvím vyučujících a rodičům prostřednictvím žákovských knížek, deníčků a na rodičovských schůzkách, popř. osobním stykem v průběhu školního roku. Doposud nebyla navázána trvalá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou či speciálně pedagogickým centrem.

Personální podmínky školy zabezpečují vzdělávání a výchovu a mají s ohledem na sledované oblasti průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je vztaženo pouze k základní škole.

Základní škola je umístěna v centru obce. Dvoupodlažní budova s přílehlými pozemky je oplocena. V budově se nachází kromě kmenových tříd byt ředitele školy, sborovna, ředitelna, kabinet s pomůckami, šatna a jedna odborná učebna. Kmenové třídy jsou vybaveny starším, avšak funkčním nábytkem. Jsou dostatečně prostorné, v zadní části je umístěn relaxační koberec. Jednu z kmenových tříd využívá v odpoledních hodinách školní družina. Odborná učebna slouží jako počítačová učebna (jsou zde instalovány tři počítače dodané v rámci projektu Internet do škol a 6 starších počítačů získaných sponzorsky), hudebna (je zde umístěn klavír a další pomůcky pro výuku hudební výchovy) a jazyková učebna (výzdoba na nástěnkách a stěnách týkající se anglického jazyka). Jeden počítač spolu s tiskárnou je umístěn v ředitelně. Šatny zřízené v přízemí školy jsou stísněné a mají pouze jeden vchod. Škola nemá vlastní prostory pro výuku tělesné výchovy. Proto využívá hřiště fotbalového družstva a v zimním období sál kulturního domu, který je vybaven sportovním náradím. Součástí školy je menší dvůr, na kterém žáci tráví přestávku po 2. vyučovací hodině.

Škola disponuje dostatečným množstvím schválených učebnic, které pořizuje v ucelených řadách. Je vybavena staršími pomůckami, které jsou uloženy ve skladu pomůcek. Postupně jsou však dokupovány pomůcky nové, moderní, které vyučující maximálně využívají při výuce. Z didaktické techniky je k dispozici zpětný projektor, televizor a video umístěné v odborné učebně společně s videotékou a dále promítací přístroj na diapozitivy, který se téměř nevyužívá.

Systematická kontrola efektivnosti využívání dostupného materiálně-technického vybavení ve výuce nebyla z předložených dokumentů zřetelná.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu a byly hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Základní škola realizuje schválený vzdělávací program.

Rozvrh vyučovacích hodin základní školy svým obsahem odpovídá učebnímu plánu školy, který je v souladu s platnými učebními dokumenty. Týdenní hodinová dotace jednotlivých předmětů byla v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu.

Škola nemá vypracován řád školy obsahující všechny náležitosti, které vyžaduje příslušná vyhláška. Ostatní povinná dokumentace je řádně vedena.

Povinná dokumentace je s výjimkou nevypracovaného školního řádu vedena a průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Naplňování učebních plánů a osnov ve třídách ředitel kontroluje při hospitační činnosti. Kontrola je spíše formální, ředitel s vyučujícími neprovádí rozbor hodin. S výsledky hospitací jsou vyučující seznamováni na pedagogické radě.

System kontrol není dostatečně funkční a účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice

V průběhu inspekce byla provedena hospitace u tří ze čtyř vyučujících. Jedna z nich nesplňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. To však neovlivnilo kvalitu výuky, její úroveň byla na stejné výši jako u aprobovaných vyučujících.

Vstupní i průběžná motivace se vyučujícím dařila, byla promyšlená a vhodně zařazená. Vyučující při ní využívali příkladů z praxe, životních zkušeností dětí, různých obrázků a kartiček. Výchozí znalosti žáků byly prověřovány ústní i písemnou formou. Pokládání otázky byly vhodně voleny a vedly k logickému myšlení a hledání vzájemných vztahů a vazeb. V případě potřeby vyučující ihned při zjištění problému zařazovali práci s chybou. V písemném projevu však nebyli všichni vyučující stejně důslední, v jednom případě zůstávaly chyby v sešitě neopravené a úprava sešitu byla na nižší úrovni. V průběhu hospitace bylo možné sledovat prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků, zejména v hodinách jedné vyučující. Ostatní vyučující vycházeli pouze z vlastních soudů a hodnotili práci třídy jako celku, v menší míře pak jednotlivců. Učitelé však velmi pěkně hodinu shrnuli. Pod jejich vedením žáci sdělili to podstatné, co si z hodiny odnášejí. V závěru si vyučující ponechali prostor na pochvalu jednotlivců za jejich práci v hodině.

Vyučující mají pro jednotlivé předměty vypracovány tematické plány, které vycházejí z osnov realizovaného vzdělávacího programu. Matematické učivo čtvrtého ročníku (kruh, kružnice) je probíráno jako rozšiřující již ve třetím ročníku. Ve všech hospitovaných hodinách probírané učivo navazovalo na předcházející. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla promyšlená a na velmi dobré úrovni.

V průběhu výuky vyučující střídali velké množství metod a forem práce. I přesto, že se jedná (s výjimkou jedné) o třídy, ve kterých jsou zařazeni žáci dvou ročníků, vyučujícím se dařilo žáky aktivizovat po celou hodinu. Často střídali činnosti, využívali práce ve skupinách, ve dvojicích, práce mimo lavici, na relaxačním koberci apod. Činnosti byly naplánovány tak, aby střídavě jeden ročník pracoval samostatně a druhý pod vedením učitele. Výjimkou byla hodina, kdy se vyučující věnovala téměř celou hodinu pouze jednomu ročníku a druhý ročník měl zadanou samostatnou práci. Tato činnost byla příliš dlouhá a na žácích byla pozorována únava. Ve většině hodin vyučující maximálně využili výukový čas. Ve škole není žádný žák vykazován jako integrovaný ani se specifickou vývojovou poruchou učení diagnostikovanou příslušným zařízením. Z písemného projevu některých žáků je však zřejmá přítomnost některé z poruch učení, a proto je nutné navázat užší spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou či speciálně pedagogickým centrem.

Pro dodržování psychohygienických zásad jsou v kmenových třídách vytvořeny velmi dobré podmínky. Prostorné třídy, které vytvářejí pro žáky podnětné a esteticky pěkné prostředí, umožňují mnohdy polovinu třídy využívat k relaxačním činnostem či k práci mimo lavici. Relaxační koberce se používají převážně při aktivizujících metodách výuky, při relaxaci využity nebyly. Vyučující dbali na časté střídání činností, rozcvičení rukou a prstů před psaním a přizpůsobovali tempo výuky aktuálnímu stavu třídy. Kromě jedné hodiny byla průběžně věnována pozornost relaxaci.

Většina vyučujících zařazovala do výuky velké množství pomůcek, převážně různé kartičky, pracovní listy, skládky, stavebnice apod. V jedné hodině použila vyučující kytary jako doprovodného nástroje při relaxační činnosti. V žádné z hodin učitelé neuplatnili didaktickou techniku. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi.

Vyučující se snaží vytvářet dostatečný prostor pro komunikaci žáků, i přesto však stále převládá jejich vlastní verbální projev. Žáci mají možnost vyjadřovat se k danému tématu, nemají obavy vyslovovat vlastní názor. Vyučující s nimi diskutují. Vzhledem ke zvoleným metodám a formám výuky (práce ve dvojicích, ve skupinách) docházelo i ke komunikaci mezi žáky. Při hospitacích bylo možné pozorovat velmi pěkné a ohleduplné chování žáků k sobě navzájem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků od čtvrté třídy čtvrtletními písemnými pracemi, které vyučující nezakládají ani je nijak nevyhodnocují. Vzhledem k podmínkám v málotřídní škole srovnání v rámci školy není možné. Srovnání s ostatními školami je možné pouze v matematice prostřednictvím celostátní soutěže. Zpětnou vazbu škola získává na základě přijímacích zkoušek na osmileté gymnázium (v letošním školním roce byli přijati tři žáci ze čtyř).

V hospitovaných hodinách byli žáci vedeni ke zvládnutí a upevnění poznatků, pochopení probíraného učiva. Byli vedeni k samostatné práci, aktivnímu osvojování učiva a dovednosti aplikovat procvičované učivo. Vyučující vhodně zvolili metody a rozsah použití motivačních prvků. Vytvářeli žákům dostatek prostoru pro komunikaci. Žáci se vzájemně respektovali a jevilí zájem o získávání nových vědomostí a dovedností.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. 4. 2003, vydané pod č. j. 12 694/03-21, není v souladu se zřizovací listinou vydanou zřizovatelem školy, Obcí Moravany dne 13. 12. 2002. Nesoulad je v názvu školy.

V Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není zmíněno, že škola sdružuje školní družinu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce, vydaná Obcí Moravany, schválená zastupitelstvem dne 13. 12. 2002
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, č. j. 12 694/03-21 ze dne 10. 4. 2003
3. Výroční zpráva o činnostech základní školy ve školním roce 2001/2002 ze dne 27. 8. 2002
4. Roční plán školy na školní rok 2002/2003
5. Klasifikační řád ze dne 1. 9. 2000
6. Vnitřní řád školy ze dne 1. 9. 2001
7. Vzdělávací koncepce školy
8. Minimální preventivní program v oblasti zneužívání návykových látek ze dne 2. 9. 2002
9. Učební plán vzdělávacího programu „Základní škola“ č. j. 16847/96-2
10. Režim školy ze dne 1. 9. 2001
11. Kritéria pro přiznání osobního příplatku pedagogických pracovníků ze dne 1. 1. 2003
12. Pracovní náplň třídního učitele ze dne 1. 1. 2003
13. Pracovní náplň učitele ze dne 1. 1. 2003
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
15. Třídní knihy všech tříd základní školy
16. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd základní školy
17. Rozvrh hodin učitelů a jednotlivých tříd v ZŠ Moravany na školní rok 2002/2003
18. Evidence žáků školy pro školní rok 2002/2003
19. Záznamy z pedagogických rad
20. Kniha úrazů
21. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických pracovníků
22. Tematické plány hospitovaných předmětů
23. Vzorek vybraných žákovských knížek a sešitů žáků
24. Podkladová inspekční dokumentace základní školy

ZÁVĚR

Personální zabezpečení umožňuje realizovat vzdělávací program základní školy. I přes to, že polovina sboru nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, v kvalitě sledované výuky se to negativně nepromítlo.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti základní školy jsou průměrné. Třídy jsou prostorné, jejich vybavení je starší. Škola nemá vlastní prostory pro výuku tělesné výchovy. Postupně se s rozvahou dokupují pomůcky, které byly v průběhu inspekce maximálně využívány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny s převahou pozitiv. Střídáním metod a forem práce vyučující zajistili aktivitu žáků a jejich zájem o probírané učivo. Probírání látky zpestřovali bohatým výběrem pomůcek. Nezapomínali na relaxaci. Velmi pozitivně je hodnoceno rozvíjení komunikativních dovedností žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jan Dusík

Jan Dusík, v.r..

V Brně dne 17. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 6. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Jiří Zlámal

Jiří Zlámal, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	KÚJmK	860/2003
Zřizovatel	Obec – 28.7.2003	859/2003
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-		Připomínky byly/nebyly podány